

Tjänsteskrivelse avgiftsfrihet vid organiserad prostatacancer-testning

HSN 142-2023

Sammanfattning

Organiserad prostatacancer-testning (OPT) infördes som en ny verksamhet i november 2022. Syftet med verksamheten är att minska och systematisera testningen av PSA, prostataspecifikt antigen, med målet att hitta prostatacancer tidigt hos män.

Regionfullmäktige beslutade i april 2023 att införa avgiftsfrihet för OPT i Region Västerbotten till och med 2023 och beslutade senare att förlänga avgiftsfriheten till och med utgången av 2024. Syftet med avgiftsfrihet är att få fler att välja att delta i screeningprogrammet.

OPT har nu införts i 15 regioner i Sverige. I alla dessa regioner, inklusive de övriga norrlandsregionerna, är OPT avgiftsfritt med motiveringen att testningen jämföras med mammografiscreeningen.

Region Västerbotten har ett relativt högt deltagande i OPT och förslaget är att det fortsatt får vara avgiftsfritt att ta provet för att främja en hög deltagandegrad hos männen.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår att regionfullmäktige beslutar

PSA-provtagning inom organiserad prostatacancer-testning ska vara avgiftsfritt

Bedömda resultat och konsekvenser

Förhoppningsvis väljer fler att delta i OPT samt att det blir jämlikt relaterat till övrig avgiftsfri screening.

Det blir enklare handläggning på provtagningsenheterna och jämlikt i förhållande till övriga regioner som infört OPT och har avgiftsfri provtagning.

Införandet av OPT beräknas till en början innebära en kostnadsökning för regionen men enligt utredningen kommer det efter cirka 7 år att innebära en kostnadsbesparing för verksamheten. För mer detaljer se Norra sjukvårdsregionens OPT-utredning som bifogas.

Det är cirka 3 500 nya män som erbjuds delta per år.

Resurser och finansiering

Sedan starten 2022 följer OPT upplagd plan och verksamheten beräknar att besparing kommer att nås 2029. Se bifogad rapport.

Jämställdhet

OPT kan jämföras med mammografiscreening som är avgiftsfri. Så för jämställdhet bör även OPT vara avgiftsbefriad. Även i de övriga regionerna är det avgiftsfritt.

Beredningsansvariga

Anna-Lena Sunesson, enhetschef vid Regionalt Cancercentrum Norr
Ove Andrén, medicinskt sakkunnig vid RCC Norr
Helena Strömqvist, vårdutvecklare RCC Norr.

Beslutsunderlag

- OPT utredningsrapport Norra sjukvårdsregionen.

Beslutet expedieras till

RCC Norr, Anna-Lena Sunesson